

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., inserycye oplacaja od wiersza w pótkolumnie (drukiem garmoni) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 138.

Wtorek 17. Czerwca 1851.

Rok gazecie 40.

Prenumerata na GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKAMI, na kwartał następujący od 1. lipca do ostatniego września r. b.

We Lwowie odbierając wynosi 4 zlr. 15 kr.

Przesyłka na prowincye 4 zlr. 40 kr.

Szanowni Abonenci przesyłając franco wymienioną przedpłatę 4 zlr. 40 kr, racza dołączyć nadto 3 kr. jeżeli żądają kwitu. Dominia zaś, Magistraty i wszelkie Władze, iż nie przyjmują nie frankowanych listów dodają w tym przypadku jeszcze tyle ile przesłanie kwitu na ich odległość wyniesie.

Adres: Do Redakcyi Gazety Lwowskiej — Ulica Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Portugalia. — Hyszpania. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 17. czerwca. Jego Excelencya pan Namieśnik Agenor hrabia Gołuchowski powrócił dziś rano o pół do siódmej z podróży swojej do Wiednia.

Kraków, 13. czerwca. *Czas* donosi: Dzisiaj o godz. 6tej wieczór Jego Excelencya Namieśnik hr. Gołuchowski, w powrocie z Wiednia przybył do miasta naszego. Naczelnik komisji gubern. wyjechał rano jeszcze na Jego spotkanie. W dworcu kolei żelaznej zebrały się na przyjęcie Jego Excel. wszystkie władze miejscowe i bardzo znaczna liczba obywateli. J. E. Namieśnik powitany w głównym salonie dworca, rozmawiał jak najuprzejmiej z Naczelnikami władz i z otaczającymi Go obywatelami. Radę miejską zapewnił o nadejściu w krótkim czasie pożyczki dla pogorzalców i przeznaczeniu funduszu na budowę kanałów; izbę handlową o usiłowaniach Swoich, aby kolej galicyjska połączona została z koleją Krakowską, co jednak na wiele jeszcze napotyka trudności. Oświadczył nadto, że po kilkodziowym pobycie tutaj wyjeżdża do Lwowa, z kąd niebawem powróci dla powitania na granicy N. Pana, który z końcem tego miesiąca ma zwiedzić Kraków. Następnie udał się Jego Excel. wraz z Szefem komisji gubernialnej do miasta, wysiąść zamierzył w hotelu Pollera. Dowiedziawszy się, że słabość pana Michałowskiego, prezesa rady administracyjnej nie dozwala mu przybyć na powitanie Go, ożnajmiał, że go natychmiast odwiedzi; jakoż zaledwie wysiadłszy w hotelu, udał się natychmiast do mieszkania jego. Przed wieczorem Naczelnicy władzy byli jeszcze raz u Jego Excelencyi.

Tym samym pociągiem kolei żelaznej przybył z Warszawy J.E. Fzm. baron Hess, w celu zwiedzenia tutejszych prac fortyfikacyjnych.

Wiedeń, 12. czerwca. *Reichszeitung* pisze: Komisya związkowa w Frankfurcie jest rozwiązana, ambasadorowie mocarstw pierwszego rządu przedłożyli swoje pełnomocnictwa, sejm związkowy złożony może się natychmiast zająć kwestyami, które od czasu rewolucyi rzeszę niemiecką w ciągłym utrzymywaniu oczekiwaniu, rewizya aktu związkowego może być przedsięwzięta, „materyalna potęga“ większych państw niemieckich niecięży już na średnich i małych, możnaby teraz rewidować, poprawiać, formować; możnaby w końcu pokazać ów przechwalony patryotyzm, możnaby to wszystko ale tak nie jest.

Usiłowaniom dyplomacyi powiodło się zbliżyć Austryę i Prusy, i pogodzić je; potrzeba było energii, zręczności, znajomości i ocenienia stosunków, by przywieść do tego rezultatu, ale jakąż siła moralna mogłaby małe kraje przywieść do tego, iżby będąc bez potęgi rzeczywistej rzekły się także przesadnych pretensyi i zastosowały się do całości? Niespodziewamy się tego po żadnym; wymowa, bystrość ducha i nauki doświadczenia niewywierają tu żadnego uroku. Tylko rok 1848 wywołał coś takiego, co zdołało poskromić opór — była to bojaźń, obawiano się jeszcze w r. 1849; dopóki ta bojaźń trwała, dopóty trwała uległość, lecz skoro znikła ta wielka dźwignia poświęcenia i patryotyzmu, powróciła z bezpieczeństwem wnet duma i nięgniętość. W tém leżą wielkie przeszkody rewizyi. Jak długo to potrwa, trudno przewidzieć. Niebędzie to winą mocarstw pierwszego rządu, jeżeli przyrzeczenie przekształcenia dane narodowi nie tak prędko zostanie wykonanem.

(Sprawy klasztorów.)

Wiedeń, 11. czerwca. C. Z. C. donosi: Sprawy klasztorów są teraz przedmiotem ścisłych obrad w ministeryum wyznań religijnych. Według propozycyi, którą przeszłej zimy przedłożyli pełnomocni biskupi Austryi, większa część klasztorów w tém państwie potrzebuje zupełnej reformy. Przez oderwanie się od jenerała zakonu w Rzymie, zniszczony jest na wszelki sposób regulamin klasztorny, i zdaje się że bez przywrócenia tego związku, reforma jest niepodobną.

(Wiadomości potoczne z Wiednia z d. 13. czerwca.)

Wiedeń, 13. czerwca. Jak się dowiadujemy z pewnością, postanowiła dyrekeya uprzyw. austr. banku narodowego za przyzwoleniem wysokiej administracyi finansów założyć w Zagrabiu bankową kasę wymiany, która na dniu 1. lipca r. b. rozpocznie już urządowanie swoje w lokalach głównej kasy krajowej.

Od wystawiania asygnacyi bankowych z Wiednia na Zagrabie i odwrotnie, jako téż z Zagrabia na Temeszwar i odwrotnie, ustanowiona została równa należytość w kwocie $\frac{1}{8}$ od sta.

— Jęj Mość Césarzowa Anna uda się w podróż do Parmy dla odwiedzenia swęj siostry księżny Parmy po długich latach rozłączenia.

— FZM. Ban baron Jellaczyce powrócił wczoraj do Zagrabia.

(Kurs wiedeński z 14. czerwca 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — $96\frac{3}{16}$; $4\frac{1}{2}\%$ — $83\frac{7}{8}$; — 4% — 4% z r. 1850 —; $2\frac{1}{2}\%$ —; wylosowane 4% —. Losy z r. 1834 1015; z roku 1839 —. Wied. miejsko bank. $2\frac{1}{2}\%$ —. Akcyce bankowe —. Akcyce kolei północ. 1320. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie $121\frac{1}{4}$. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. —. Lloyd —.

Ameryka.

(Poczta amerykańska.)

Wiadomości z Nowego-Yorku z dnia 20. maja donoszą, że w poblizu tego miasta przyszło do krwawych zająć między Niemcami a krajowcami. — Według doniesień z Rio z dnia 12. maja zagał Césarz osobiście dnia 3. izby. W mowie od tronu oświadcza się stanowczo za zniesieniem handlu niewolnikami; a co do stosunków do Buenos-Ayres oświadczył, że jakkolwiek pragnie pokoju, zawsze jednak czuwać będzie nad bezpieczeństwem swoich poddanych. — Poczta z La Plata przynosi manifest jenerała Urquizas, gubernatora w Entrerios, w którym on ogłasza zamiar obalenia dyktatora Rosas w razie potrzeby nawet przemocą broni i wzywa gubernatorów prowincyi argentyńskich do opuszczenia sprawy dyktatora.

Portugalia.

(Stan rzeeczy w Portugalii.)

Lizbona, 4. czerwca. W nowej cywilnej administracyi kraju coraz więcej przemagaja zdania junty w Oporto; wszyscy urzędnicy podejrzani o przychylność dla hrabi Thomara wystawieni są na rozmaite prześladowania. Cywilny gubernator w Santarem oddalił zaraz po swojej instalacyi przeszło 50 swoich podrzędnych z urzędu; podobne postępowanie nie jest bynajmniej polityczne, a książę miał już zrobić uwagę, że za daleko i za prędko idą rzeeczy. Są także i tacy co utrzymują, że Saldanha wnet będzie musiał powziąć stanowcze środki i użyć pomocy wojska, by powstrzymać zbyt zbyteczny zapal progresistów, inaczej junty progresistów wezmą górę i wprawic go mogą w wielkie kłopoty. Książę sam niezdaje się podzielać tych obaw? Najwięcej dokucza brak pieniędzy, któremu trudno zaradzić, gdyż połączenie rządu z partya ludowa i jego niepewna potęga dyktatorska nie wzbudzają wielkiego zaufania. Az do odejścia ostatniego paproplwyu niezrobił rząd użytku z dyktatury i spodziwać się należy, że wielkie reformy parlamentarne zostawiane będą decyzyi samych Kortezów. (B. Z.)

Hyszpania.

(Wiadomości z Lizbony.)

Madryt, 4. czerwca. Dziś nadeszły tu wiadomości z Lizbony z 31. maja. Listy z Badajoz zawierają pojedyncze szczegóły o wy-

padkach w Elvasi Campo Mayor. Namienione miasta mają na załodze 4ty, 11ty i 17ty batalion piechoty, 1szy, 2gi i 5ty szwadron konnicy tudzież dwie baterie artylerii. Wszystkie te zbrojne siły zostawały pod dowództwem barona Bezaude. Oficerowie tych korpusów dowiedziawszy się, że Bezaude będzie zastąpiony przez Barona das Antas, udali się do pierwszego z nich z oświadczeniem, że lubo chcą pozostać wiernymi Królowej i konstytucji i będą wykonywać rozkazy marszałka Saldanhy, jednak nigdy nie mogą służyć pod dowództwem członka junty z Oporto. Tem oświadczeniem chcieli karności militarną utrzymać. Prawdziwy powód do postępowania tych oficerów zasada się na obawie, aby das Antas nie odebrał im posad i nie zastąpił ich oficerami septembrystów.

Niektóre korespondencje zapowiadają, że rozruch w Elvas może wywołać podobną manifestację w Oporto, gdyż komenderujący tam baron Bomfim niebardzo jest od portugalskiej armii lubiony.

Epoca nadmienia pod względem Elvas, że chociaż mocno ucierpiały fortyfikacje podczas odwrotu armii Masseny, który jedną część ich kazał wysadzić w powietrze, jednakże ten plac jest jeszcze zawsze najważniejszym w Portugalii; jest nawet mocniejszym niż Badajoz, naprzeciw którego leży. Wszystkie zbrojne siły portugalskiego rządu niebyłyby dostateczne do zdobycia go. *Epoca* utrzymuje oprócz tego, że zaraz po insurekcji Salhanhy zawiązał się w Oporto podkomitet rewolucyjnego centralnego komitetu Londyńskiego.

Francya.

(Wiadomości bieżące z Paryża z dnia 9. czerwca.)

Paryż, 9. czerwca. Komisja rewizyjna chce, jak słyhać, przyspieszyć ile możności prace swoje, i jeszcze 20. b. m. przedłożyć izbie sprawozdanie; w takim razie musiałaby być bardzo czynną, zwłaszcza jeżeli w istocie ma zamiar wypracować sprawozdanie o wszystkich petycyach za rewizją konstytucji. Petycja z ulicy „Piramides“ podpisana przez 232 członków, niema prawie żadnej szansy za sobą, a nawet sam Broglie miał już odstąpić od niej. Natomiast spodziewają się legitymiści i fuzyoniści, że całkowitą rewizję popierać będą nie tylko Montalembert i Dufour ale nawet O. Barrot i Toqueville, i że rewizya ta uzyska przezto większość głosów dla siebie. Panów Broglie, Corcelles i Toqueville wymieniają jako kandydatów dla sprawozdania.

Po mieście obiegają pogłoski o jakiejś modyfikacji gabinetu. Ogólnie mówią o wstąpieniu panów O. Barrota i Abbaticci; lecz pogłoski te niemają na teraz wiele prawdopodobieństwa za sobą. Lecz jeżeli ustawa wyborcza z 31. maja, której rewizya coraz potrzebniejszą się być pokazuje, przyjdzie znowu pod obradę zgromadzenia, jeżeli członkowie gabinetu, którzy są za absolutnem zatrzymaniem tej ustawy, będą obstawać przy zdaniu swoim, natenczas mogłaby niezawodnie nastąpić zmiana ministerjalna. Lecz na teraz są to same przypuszczenia tylko.

Tymczasem zaczynają republikanie dziennika *National* agitować coraz bardziej przeciw ustawie wyborczej, i przygotowują bardzo zwięzłe ułożoną petycję do zgromadzenia, w której w imieniu udziałności ludu, w imieniu konstytucji i w imieniu spokoju publicznego żądają przywrócenia powszechnego prawa głosowania.

Pomimo że powszechnie rozmawiają tu jeszcze bardzo żywo o mowach prezydenta w Dijon, zaczyna Napoleon przygotowywać się już do nowej podróży. Przy sposobności otwarcia kolei żelaznej z Orleanu do Bordeaux chce on odwiedzić także Poitiers, Angoulême i Bordeaux, a potem przez Libourne, Perigueux, Limoges i Chateauroux powrócić do Paryża. Podróż ta ma trwać 14 dni tylko, a w sierpniu ma prezydent zamiar zrobić nową wycieczkę dla otwarcia kolei żelaznej z Angers do Nantes na drodze z Tours do Nantes.

(*Gaz. Wr.*)

[(Mianowania w komisji rewizji. — Zgromadzenie narodowe. — Wniosek deputowanego Creton.)

Paryż, 10. czerwca. Komisja rewizji mianowała większością jednego głosu pana *Broglie* prezydentem a pana *Moulin* sekretarzem. Obadwa wybory obudziły w zwolennikach rewizji wielkie nadzieje. Wybór pana *Broglie* przypisują tej okoliczności, że odstąpił od swego własnego wniosku rewizji i skłania się przyjąć projekt legitymistyczny. Przeciwni kandydaci przy tym wyborze byli *Toqueville* i *Baze*. Komisja wybrała z pomiędzy siebie komitet składający się z 5 członków, mianowicie z pp. *Corcelles*, *Dufour*, *Baze*, *de Melun* i *Charras*. Ten komitet mianował pana *Corcessel* prezydentem a pana *Dufour* sekretarzem, i zajmuje się rozpoznaniem pojedynczych petycji o rewizję. Wszystkie te wybory korzystne są rewizji.

Dzisiejsze posiedzenie zgromadzenia narodowego było mało znaczące. Zajmowano się po złożeniu kilka petycji o rewizję i innych za powszechnem prawem głosowania tudzież po uchwaleniu budżetu dla samego zgromadzenia narodowego trzecią dyskusję nad ustawą taryfy od cukru.

Bardzo ważnym zaś jest nowy projekt rewizji złożony dziś w biurze przez pana *Creton*. Składa się on z czterech artykułów, według których 1) na końcu peryodu posiedzeń terażniejszego zgromadzenia zwołane być ma zgromadzenie konstytuujące. 2) To zgromadzenie ma zdecydować, czyli Francya ma pozostać republiką, lub też powrócić do monarchycznej formy rządu. 3) Jeżeli się oświadczy za republiką, tedy ma ustanowić wewnętrzną jej organizację. 4) Jeżeli się zaś zdecyduje za monarchją, tedy niezawisłe od względu na istniejące już prawa do tronu, sama obraca ma tego, któremu się nada władza monarsza. Wybrany ma zaprzysiąc konstytucję a ko-

rona ma według prawa dziedziczości pozostać przy jego familii. Nie zdaje się, aby komisya za tym projektem się oświadczyła.

Do rewizji o zmianach w gabinecie tę jeszcze dodać należy, która generałowi *Baudin* na miejsce generała *d'Hautpoult* nadaje posadę gubernatora Algierii, a generałowi *Aupick* ministerstwo wojny.

(*Gaz. Wr.*)

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 11. czerwca, 8 godz. wieczór. W zgromadzeniu narodowym niezaszło nic ważnego. Podano liczne petycje o rewizję. Biura obrały komisje do rozpoznania wniosku względem przydłużenia ustawy o klubach. — Syn *Wiktora Hugo* skazany został za artykuł w dzienniku *Evenement* na sześćmiesięczne więzienie. — Projekt rewizji przedłożony przez pana *Creton* żąda powołania nieograniczonej konstytuanty.

(*B. Z.*)

Szwajcarya.

(Wiadomości potoczne.)

Berna, 7. czerwca. W ratuszu w Interlaken popełniono kradzież szczególniejszego rodzaju. Naraz znikły wszystkie akta procesowe rozruchu, a na radykalistów spada podejrzenie, że się dopuścili tego czynu. — W Lucernie zebrała się rada wielka; dotychczas uchwaliła ona dopiero redukcję na mocy nowej federacyjnej ustawy menniczej stawiając na równi 70 dawnych franków ze 100 nowymi. — Sprawę względem sprzedaży dóbr klasztoru *Urban* odroczone na 3—4 tygodni. — W Thurgau obradowała rada wielka nad projektem do ustawy o adwokatach i uchwaliła, że każdemu Szwajcarowi, który się uzdolnieniem wykaże, wolno utrzymywać biuro adwokackie. Oprócz tego przyjęto także i inne główne postanowienie tej ustawy, tylko wniosek względem dozwoleń wolnej pomocy w sprawach karnych odroczone aż do obrad nad procesem karnym. — W Genewie obradowano także nad ustawą o adwokaturze i przyjęto ją z małemi poprawkami po trzykrotnej naradzie.

(*G. Pr.*)

Włochy.

(Obrady w Turynskiej izbie deputowanych.)

Na posiedzeniu izby deputowanych w Turynie dnia 6. czerwca przysła pod obrady kwestya o wolnym porcie Nizza. Oczekiwanie było bardzo wielkie. Trybuny były przepełnione; deputowani zgromadzili się bardzo licznie. Hrabia *Cavour* zajął miejsce na ławce ministrów. Deputowani *Nizy* stali przygotowani do walki *pro aris et focis*. Każdy z obecnych chciał, aby własne jego interesa zabezpieczono, i z niespokojnością czekali wszyscy na to co nastąpi. Minister motywował w długiej mowie swój projekt do ustawy, którym tak słuszności jako też względem politycznym uczyniono zadość. Na zarzuty mieszkańców *Nizy*, odwołujących się do dawnych praw, rzekł, iż nie należy zważać, bo któraż część kraju nie chlubi się również dawnymi prawami? dlatego zachodzącą kwestyę należy tylko z interesami obecności pogodzić. *Nizza* uważała dotychczas cel dyferencyalnych i praw wolnego portu; pierwsze należy uważać za błąd nacyonalno-ekonomiczny, gdyż konsumentom w innych częściach państwa szkodę wyrządzają. A nawet nie wszystkim, lecz tylko niektórym mieszkańcom *Nizy* pożytek niosą, którzy się mogą handlem tranzytowym zajmować, albo na inną gałęź zarobku rzucić. Przeciwnie zaś obstawia mowca za zatrzymaniem wolnego portu, który chociaż z ofiarami dla całego państwa jest połączony, jednak wszystkim mieszkańcom *Nizy* przynosi korzyści, a przeto zniesiony być nie może. *Nizza* obciążona jest także znacznymi daninami; w fabrykach jej ulokowane są znaczne kapitały; wielu cudzoziemców spędza tam zimę i wynieśliby się, gdyby *Nizza* przestała być wolnym portem. Przeciw zarzutowi, że przez zniesienie wewnętrznej linii cłowej możnaby rocznie 113,000 lire oszczędzić, nadmienił, że tem więcej musiano wydać na utrzymywanie zewnętrznej linii cłowej; prowadzone teraz z portu przemysłnictwo nie wytrzyma żadnego porównania z tem, jakieby wtedy na wielką stopę prowadzono. Prawda że w politycznym względzie nie gowinien się rząd nigdy do przesadnych wymagań przychylić; ale z drugiej strony należy także mieć wzgląd na mieszkańców *Nizy*, którzy w wolnym porcie upatrują pomysłność swego miasta. — Poczem deputowani *Farina*, *Santa Rosa* i *Piccolle* zabierali głos częścią za, częścią przeciw *Nizzie*.

(Wiadomości bieżące.)

Na dniu 29. maja rozpoczął się w Neapolu proces czterdziestu podczas zbiegowiska z 29go maja 1849 skompromitowanych osób. — Stan kupiecki w Genuy niekontent bardzo z nowego projektu taryfy cłowej, nie tylko dla ograniczających niezmiernie żeglugę cel od cukru, ale głównie dlatego, że znajdujące się obecnie w okręgu wolnego portu towary mają być wyjęte zpod uwzględnień cłowych. — Podług dziennika *Conservatore costituzionale* został już ratyfikowany traktat pocztowy między Francją i Toskanią. — *Croce di Savoja* donosi, że hrabia *Cavour* ułożył się już z kapitalistami angielskimi względem pożyczki w kwocie 75 milionów na zakładanie kolei żelaznych w Piemencie.

(*L. k. a*)

Niemce.

(Zgromadzenie związkowe.)

Frankfurt, 7. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu zawiadomił ces. austr. poseł prezydialny hrabia *Thun-Hohenstein*, wysokie zgromadzenie związkowe, że pan *Tallenay* i lord *Cowley* doręczyli mu akkredytywy swoje, przez które pierwszy jako nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister republiki francuskiej, a ostatni jako

nadzwyczajny i pełnomocny minister Jęj Mości królowy angielskiej przy związku niemieckim zawierzytelny został. Po otworzeniu, odczytaniu i przyjęciu tych listów wierzytelnych uchwaliło wysokie zgromadzenie związkowe uznać tych obudwu posłów w spomnianym charakterze, i upoważniło ces. posta prezydialnego uwiadomić ich w odpowiedni sposób o tém.

(Lld.)

(Sprostowanie.)

Drezno, 11. czerwca. Urzędowy dziennik drezdeński pisze: Wychodząca w Lipsku niemiecka gazeta powszechna ogłosiła w numerze 288 projekt względem uregulowania stosunku konstytucyj państw pojedynczych do konstytucyj związkowej, z tym dodatkiem, że projekt ten został już przedłożony zgromadzeniu związkowemu. Z pewnego źródła jednak dowiedzieliśmy się teraz, że takiego rodzaju dokument nie został jeszcze dotąd przedłożony zgromadzeniu związkowemu.

(Lld.)

(Rozporządzenie najwyższe.)

Dessau, 7. czerwca. Tutejszy *Staats-Anzeiger* i gazeta wychodząca w Anhalt-Koethen ogłasza dziś następujące rozporządzenie najwyższe: „My Leopold Fryderyk z Bożej łaski najstarszy panujący książę w Anhalt itd. itd. ogłaszamy i poświadczamy niniejszemu w imieniu Naszemu i stryja Naszego, panującego księcia w Anhalt-Bernburg, pana Aleksandra Karola Liebden, że mamy zamiar dla poratowania zdrowia udać się do kąpieli w Kreuznach i że dlatego upoważniliśmy i umocowaliśmy całe Nasze ministerium państwa Dessau, aby podczas niebytności Naszej wykonywał za Nas i w imieniu Naszym wszystkie na księstwa Anhalt-Dessau i Anhalt-Köthen wspólnie rozciągające się prawa rządu. Osobliwie zaś ma być pod niebytność Naszą upoważnione całe Nasze ministerium państwa, sankcjonować i publikować ustawy i rozporządzenia, połączony sejm księstw Anhalt-Dessau i Koethen zwoływać, rozprowadzać, odraczać i rozwiązywać i w ogóle wszystko to robić, co do zachowania nadanych Nam od Boga praw i do wypełnienia połączonych z nimi obowiązków pod względem wspólnych spraw księstw Anhalt-Dessau i Anhalt-Köthen potrzebnym się okaże.

Dokumentalnie etc. Dessau 5. czerwca 1851

Leopold Fryderyk.

Gosler. Plötz.

Równocześnie wydane zostało także równobrzmiące, lecz opatrzone jeszcze dodatkiem do upoważnienia ministeryalnego: „wykonywać akta łaski wszelkiego rodzaju“ — najwyższe rozporządzenie dla poszczególnych ministerów księstw Anhalt-Dessau i Anhalt-Köthen. Oprócz tego publikowano także prowizoryczne rozporządzenie dla obudwu księstw, dotyczące się niektórych modyfikacji ustawy separacyjnej w interesie utrzymania naturalnej piękności kraju.

Jego Mość najstarszy panujący książę udał się na dniu 5. b. m. w towarzystwie tajnego radcy legacyjnego pana Behrenhorst przez Magdeburg do kąpieli Kreuznach i zabawi tam przez trzy tygodnie.

(Pr. G.)

(Zapozwanie przeciw Franciszkowi Raveaux.)

Kolonia, 9. czerwca. Woźny sądowy odczytał wczoraj na ulicach miasta przy biciu w bęben i poprzyklepiał sądowe zapozwanie przeciw Franciszkowi Raveaux, oskarżonemu o zamach na konstytucję niemieckiego związku i na rządy pojedynczych państw związkowych.

(Przejazd księcia Metternicha.)

Akwisgran, 10. maja. Dziś przejeżdżał tędy książę Metternich z Belgii, udając się nad Ren.

(A. Z.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 10. czerwca.)

Metal. austr. 5% — 74¹¹/₁₆; 4¹/₂% 65¹¹/₁₆. Akcje bank. 1152. Sardyn. 35¹/₂ Hyszpańskie 3% — 35. Polskie 500 L. 84.

Prusy.

(Depesza telegraficzna.)

Berlin, 13. czerwca. Pruski ambasador przy sejmie związkowym oświadczył, że Prusy nieuznają uchwał powziętych w nieobecności reprezentacji pruskiej i bez współdziałania Prus, za uchwały związkowe.

(B. Z.)

(Okólnik radcy krajowego z Poznania.)

Z Poznania donosi *Goniec* pod dniem 10. czerwca, że radca krajowy z Poznania wydał okólnik do wszystkich dominiów swego okręgu rządowego, którym wzywa wszystkich znajdujących się w kraju emigrantów, aby na dniu 16. czerwca stawili się osobiście przed władzą urzędową dla dowiedzenia się w protokolarny sposób o warunkach, pod którymi ich bytność w kraju cierpiana będzie, jeżeli dopełnić ich się zobowiążą, a oraz dla otrzymania potrzebnych kart pobytu. Takie same rozporządzenia miano powydawać także w innych okręgach rządowych. Podług ustanowionych dla emigracji przepisów policyjnych musi pomiędzy innemi każdy wychodząca nosić pod karą więzienia kartę pobytu przy sobie. Zmiana miejsca pobytu może nastąpić tylko za pozwoleniem radcy krajowego, a wszelkie przekroczenie tych przepisów pociąga za sobą zupełne wygnanie z kraju.

(L. k. a.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 12. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka 5% — 106¹/₈. Obligacje długu państwa 86⁵/₈. Akcje bank. 95. Polskie listy zastaw. 94¹/₄. Polskie 500 L. 83³/₄. 300 L. 143¹/₄ L. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 8⁵/₈. Austr. banknoty 80¹/₄.

Turecja.

(Wiadomości z Konstantynopola, z Bajrutu i z Rhodos.)

Do *Oester. Correspondenz* piszą z Konstantynopola pod dniem 31. maja: Paropływem Lloydy „l'Orient“ przybył tu Ismail Bej, syn zmarłego Ibrahima Baszy; na pokładzie tego samego statku znajdował się także Mustafa Basza, komendant przeznaczony dla wyspy Samos okupacyjnego korpusu. Ismail jest książę mający 18 lat, i ukończył swe studia w najlepszych kolegiach europejskich; zresztą jest tu przez sułtana wezwany. Wyspa Samos jest zupełnie spokojna. Gubernator Konemenos jest tam postanowiony Kajmakanem pod tytułem księcia Kalimaki. — O powodach złożenia z posady ministra wojny Mehemed Ali Baszy niewiemy jeszcze dotychczas nic pewnego. Wychodzące w Konstantynopolu dzienniki nie zawierają w tej mierze żadnego objaśnienia, i zdają się czekać na czynności nowego Seraskiera, nim na jego pochwałę coś wyrzekną. Mehemed Ali jest jak wiadomo szwagrem sułtana, z którego jedyną siostrą przed kilką laty się ożenił. Od lat dziesięciu piastował ciągle najwyższe urzędy i między innemi był naczelnym dowódcą artylerii. Domyślają się, że zapewne nie we wszystkim był wielkiemu wezyrowi Reszyd Baszy uległym, i znad wyprowadzają jego usunięcie, które jednak nie było bardzo znaczne, gdyż teraz jest znowu mianowany ministrem bez portefeilu i zaszczycony tak jak przedtem osobistą łaską sułtana. Nowy minister wojny Mehemed Basza zaczął swój zawód od prostego szeregowca i służył we wszystkich stopniach hierarchii wojskowej. Gdy był mianowany Bimbaszą (komendantem batalionu), oddano mu pod komendę stojącą w Terapii nad Bosforem milicję, gdzie pozostawszy dwa lata, nauczył się francuskiego języka. — Rząd turecki postanowił nareszcie postąpić sobie sprężysto z licznymi w swoim państwie politycznymi wychodźcami. Zeszłego tygodnia wytransportował ztąd 180 emigrantów węgierskich, a 63 z Brussa. W Gallipoli weźmie ich na swój pokład okręt sardyński i zawiezie do Anglii, zktąd do Ameryki udać się zamysłają. — Przed kilku dniami przybył tu Wielki Książę oldenburski, brat królowej Grecji, z Pireju. Za przybyciem salutowały go baterie Tophana; wysiadł w pałacu greckiej ambasady. W sobotę udał się do rezydencji sułtana, gdzie przyjęty od Kiamil Beja, zaprowadzony był do sali przedaudyencyonalnej i tam przyjmował go Fuad Effendi. Nakoniec był wprowadzony do sali posłuchalnej i przyjęty z wiciką uprzejmością od sułtana, który postąpił naprzeciw niemu, i podawszy mu rękę prosił, obok siebie zająć miejsce. W niedzielę oddał Wielki Książę Wielkiemu Wezyrowi i Fuad Effendemu wizyte. W poniedziałek był na operze w włoskim teatrze Naum, tudzież na przedstawieniu plastycznych obrazów pana Keller. We wtorek zwiedził w towarzystwie greckiego sprawującego interesa Metaxa cesarski pałac, szkoły, kolegia, szpitale tudzież inne zakłady publiczne. W sobotę zapowiedziana jest na cześć Wielkiego Księcia wielka uczta dyplomatyczna, którą sułtan każe dać w swym pałacu Bejterbej i sam się na nią znajdować będzie.

Dzisiaj odjedzie rosyjski generał Bazyli do Bajrutu. Od niejakiemu czasu bawi tutaj rosyjski radca stanu Belly, który się niezadługo w nadzwyczajnej misji do Tyllis uda. Jutro spodziewany jest minister spraw zewnętrznych Ali Basza, z Brussa, letniej swojej rezydencji, dla dania niektórych audyencyi.

— *Oester. Correspondenz* donosi: Piszą nam z Bajrutu pod dniem 28. maja: Kurs wexłów na Paryż notowany jest po 180—181; na Londyn 113—113¹/₂ na 3 miesiące. W walucie panuje ciągle chwianie się. Urodzaje nie rokują wielkich zbiorów. — W Antyochii znalezione temi dniami kapucyna, ojca Bazyliusza zabitego w jego pokoju przed wzniesionym tamże przez niego samego ołtarzem. Zabójstwo to przypisują niektórzy religijnemu fanatyzmowi ludu w Antyochii, drudzy zaś napadowi zbójców, gdyż ten zakonnik miał przy sobie 1200 złr. i chciał kupić grunt dla wybudowania domu misyonarskiego. Gdy straż konzularne odprowadzały jego zwłoki na cmentarz, spostrzeżono w publiczności groźny ruch, z czego można wnosić, że przyczyną zabójstwa był fanatyzm religijny. W mieście Nuplosa zaszła między partjami dwóch naczelników włóściańskich Tokan i Abdel-Kadi wyraźna potyczka, w której wiele osób poległo na placu, a kilku rauiono.

— Piszą z Rodus pod dniem 28. maja: Korsarz Negro powiększył swą bandę z ośmiu na 80 ludzi, którzy podzieleni na czterech barkach, niepokoją wody między Stampari i Cap Griu. Ci korsarze zgromadzają się na pustej i stromiej wyspie skalistej. Turecki bryg i paropływ krąży tam ustawicznie, jednak wszelkie ich usiłowania pozostały dotychczas bezowocne. Negro występuje z nadzwyczajną i dotychczas niesłychaną zuchwałością. Niedawno wdarł się nawet do rodyjskiego kanału i podstąpił pod wyspę aż na kilka wystrzałów karabinowych. Jednakże zamach ten był nadaremny, bo nieudało się mu ani jednej barki schwytać.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Samborskim.)

Sambor, 3. czerwca. Według doniesień handlowych sprzedawano na targach w Samborze, Drohobyczu i Komarnie w przecięciu korzec pszenicy po 22r.30k.—22r.30k.—21r.; żyta 17r.30k.—17r.—16r.; jęczmienia 12r.30k.—13r.45k.—13r.; owsa 7r.30k.—8r.—8r.; hreczki 0—12r.30k.—12r.; kukurudzy 15r.30k.—15r.—0; kartofli 7r.30k.—7r.45k.—6r. Cetnar siana po 3r.20k.—2r.30k.—3r. 45k. Za sąg drzewa twardego płacono 17r.30k.—13r.30k.—20r.;

miękkiego 12r.30k.—11r.30k.—12r.30k. Funt mięsa wołowego kosztował 12k.—10k.—9k. i garniec okowity 3r.20k.—4r.48k.—4r. w. w. Nasienia koniczy i wełny nie było w handlu.

(Handel zbożem.)

Gdańsk, 6. czerwca. Z ociepleniem się temperatury w Anglii na targach okazuje się mniej ochoty do kupna. Według ostatnich wiadomości pola obsiane, pszenice niedawno jeszcze pozółkłe, zaczynają zieloną przyjmować barwę. A lubo wegetacja ogólnie spóźniona, przy dobrym jednak powietrzu spodziewają się szkód materialnych uniknąć. W okolicach Londynu i w południowych prowincjach w dzień palące słońce, a w nocy przejmujące zimna i wiatry panują.

W ostatnim tygodniu dostawiono do Londynu.

	Pszenicy, jęczmienia, owsa, bobu i maki		grochu		cefnr.
z kraju kw.	4,368	461	2,468	621	3,045
z zagranicy kw.	8,144	9,889	11,035	7	17,579

Prowincjonalne angielskie targi trzymają się lepiej, albo z podwyższeniem cen, albo z wyraźną ku podwyższeniu dążnością.

We Francji także pszenica i mąka poszły w górę, a na potrzeby wojskowe po naznaczonych przez rząd cenach, nie znaleźli się przedsiębiorcy.

W Holandyi, w Belgii i nad Renem handel zbożowy przyjemniejszą przybrał postać, lecz powtarzamy cośmy już tyle razy uprzednio napisali, że przyszłość cen pszenicy tylko od mniejszej lub większej obfitości zbiorów zależeć będzie.

Na Gdanskim giełdzie dosyć mieliśmy ruchu, szczególnie były poszukiwane celne gatunki Buznej pszenicy. Inne zboża po bardzo niskich odchodziły cenach, a ze spichrza sprzedaż była prawie niepodobna.

W ciągu tygodnia przeszło z rąk do rąk pszenicy łasztów 1,330 żyta 68, jęczmienia 37 i pół, grochu 19.

	Płacono za łaszt wagi hollend.		za korzec Warszawski.	
	guld. prus.	złp. gr.	złp. gr.	złp. gr.
Pszenicy 126 do 129	358 do 407 ¹ / ₂	26 28 do 30	18	
130 do 132	390 do 440	29 10 do 33	2	
133 do 135	430 do 460	32 10 do 34	17	
Żyta 123 do 125	225 do 232 ¹ / ₂	16 28 do 17	14	
Jęczmienia 108 do 110	190 do 210	14 9 do 15	24	
Grochu — —	— 240	— —	18 1	

W ciągu tygodnia przeszło pod Toruniem na 57 berlinkach, 5 gabarach, 14 krypach 1987 łasztów pszenicy; 13,636 okraglaków, 2,36 ł dębowych belek, 93 kop klepek, 94 łaszty bali, 1200 cetnarów starego żelaza.

Wysokość wody w Toruniu stóp 5 cali 9.

Kursa zamian. Londyn 3 miesięczny 199¹/₂, Hamburg 44⁷/₈, Amsterdam 101¹/₂, Warszawa 95.

Makowski Kędzior et Comp.

Z końcem bieżącego a początkiem przyszłego miesiąca odbywać się będzie przez trzy dni, to jest od 29. czerwca do 2. lipca wielka uroczystość kościelna u XX. Dominikanów we Lwowie, poświęcona pamięci stulecia koronacji cudownego obrazu Matki Boskiej w wielkim Ołtarzu Świątyni Pańskiej XX. Dominikanów, święconej pod wezwaniem Bożego Ciała. Uroczystość świetna bo sięga dziejów założenia miasta Lwowa, a usświęcona wiarą i pamięcią cudów doznanych za przyczynieniem się Rodzicielki Bożej uwielbianej w wizerunku obrazu tego, który jak podanie niesie, pochodzi z czasów Apostolskich św. Łukasza.

Obraz ten łaskami słynący w pierwszych czasach własnością cesarzów Greckich, przeszedł w r. 987 darem posagu Anny córki cesarza Bazylego do skarbcu Wielkiego księcia Ruskiego Włodzimierza; a z Kijowa za przeniesieniem stolicy Ruskiej około r. 1113, i obraz ten do Halicza przeniesiono. Leo syn Daniela, książę Halicki i Ruski, budując zamki od swego imienia Lwów zwane, na zastanę przed napadami Tatarów, przeniósł wszystkie skarby, klejnoty i zbroje z Halicza na zamki we Lwowie, założył tu stolicę i mieszkanie dla siebie i macochy swojej, córki Beli króla Węgierskiego a siostry s. Kunegundy Królowy Polskiej, Bł. Konstancyi, którą dla szczególnych cnót, nieskazitelnych obyczajów i niewinności życia jako matkę rodzoną szanował i poważał. Dla jej miłości zbudował przy niższym zamku kaplicę, w niej umieścił obraz cudowny, a przy kaplicy założył klasztor, który później na prośby Bł. Konstancyi, braciom pielgrzymującym, t. j. synom Patryarchy Dominika św. pracującym tu w winnicy pańskiej od r. 1234, iż widział ich gorliwość w rozkrzewieniu i opowiadaniu świętych prawd wiary i religii, na wieczne czasy darował i dokumentem na piśmie wydanym zatwierdził — w poniedziałek sierpnia piątego od stworzenia świata 6778 roku, który odpowiada 1270 po narodzeniu Chrystusa.

Kurs lwowski.

Dnia 17. czerwca.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	50	5	54
Dukat cesarski	5	58	6	2
Półimperyal zł. rosyjski	10	7	10	14
Rubel śr. rosyjski	1	57	1	58
Talar pruski	1	50	1	52
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	28	1	29
Galicyskie listy zastawne za 100 złr.	86	33	87	2

(Kurs wekslowy wiedeński z 14. czerwca.)

Amsterdam 174¹/₂ l. 2. m. Augsburg 125¹/₂ l. uso. Frankfurt 124⁷/₈ l. 2. m. Genua 146 p. 2. m. Hamburg 184 l. 2. m. Liwurna 123 l. 2. m. Londyn 12-18. l. 2. m. Medyolan — Marsylia — l. Paryż 148 l. Bukareszt — Konstantynopol —. Agio duk. ces. 31.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. czerwca

Hr. Borkowski Włodzimierz, z Rosyi. — Hr. Stadnicki Jan, z Boratyna. — Hr. Romer Wilhelm, z Osieka. — PP. Lewicki Józef, z Bonowa. — Jelowicki Wenandy, z Zaleszczyk. — Kęplisz Kajetan, z Zaleszczyk. — Bocheński Wiktor, z Głębozka. — Papara Henryk, z Żabówmostów. — Papara Feliks, z Potoka. — Dunajewski Floryan, z Mokrze. — Szumlański Tytus, z Dunkowic. — Targonde Teodor, z Borownicy. — Sawczyński Teodor, z Uhnowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. czerwca.

Hr. Bąkowski Jan, do Rozdołu. — PP. Jaruntowski Antoni, do Jabłonki. — Rosenberg Edward, do Wojniłowa. — Antoniewicz Mikołaj, do Koneczaków. — Antoniewicz Wicenty, do Skwarzawy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. czerwca.

Pora	Barometr wmierzwied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god.zr.	28 2 4	+ 13°	+ 16,5°	północny	pogod. ☉
2 god.pp.	28 2 0	+ 16°	+ 12°	północ.-zach.	" "
10 g. w.	28 1 7	+ 12°		północny	" "

TEATR.

Dziś: Przed. niem.: 1) „*Sie will sich trennen*, komedia — 2) „*Südlische Rache*. — 3) „*Der Oberst von achtzehn Jahren*.“

Jutro: Trajedyja polska: „*Deborah*.“

Szczegóły te podajemy z pisma wydanego tu w tym roku u Poremby, pod tytułem: „Wiadomość historyczna w krótkości skreślona o cudownym obrazie Matki Boskiej i t. d.“ a które zapowiada oraz uroczystość stulecia, o której na wstępie powiedzieliśmy.

W roku 1749 król Polski August III. wypełniając życzenia pobożnej królowy Józefiny żony swojej, udał się listownie do kardynała Anibale Albano, protektora królestwa polskiego z prozbą o wyjednanie u Ojca św. pozwolenia koronacji tego cudownego obrazu zostającego u XX. Dominikanów we Lwowie, a papież Benedykt XIV. przychylił się do życzenia królewskiego, oraz i do prozb duchowieństwa, krajowej szlachty, jako i obywateli miasta Lwowa wniesionych za przewodnictwem Arcybiskupa Wyzyckiego i Józefa Potockiego, kaszt. krakowskiego, Hetm. W. K., zezwolił na ten obrząd i koronacja odbyła się d. 1. lipca 1751 roku tu we Lwowie na miejscu Błonie zwanem, gdzie przedtem się zwykle koło Rycerskie odbywało, a to z całą okazałością jakiej wymagał akt świątobliwy, w obec ludu ze wszech stron zgromadzonego wezwaniem Arcybiskupa lwowskiego i Biskupów Kijowskiego, Łuckiego, Przemyskiego, Chełmskiego i Kamienieckiego, w obec dworów z całego kraju, kasztelanów i hetmanów z wojskiem pieszem i jeźdnym, rozłożonem pode Lwowem koło wsi Biłhorszczce.

Ku wiekopomnej sławie obchodzić teraz będą XX. Dominikanie dnia 30. czerwca, 1. i 2. lipca pamięć obrzędu tego z całą uroczystością jaka jest w obyczaju w dzień święta Bożego Ciała, z wystawieniem i procesjami po całym mieście. Nabożeństwo rozpocznie się nieszporami w niedzielę 29. czerwca; nazajutrz w poniedziałek celebryje w kościele XX. Dominikanów kapituła obrządku Ormiańskiego, we wtorek kapituła obrządku ruskiego, a we środę zakończy nabożeństwo kapituła łacińska.